

УДК 343.98
DOI: 10.31733/17-03-2023-465-466

Артур ШВЕД

курсант ННІ права та підготовки фахівців
для підрозділів Національної поліції

Науковий керівник:

ст. викладач **Денис ЮР'ЄВ**

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ДІЯЛЬНІСТЬ ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Діяльність оперативних підрозділів Національної поліції України в умовах воєнного стану має особливе значення для забезпечення безпеки громадян, дотримання законності та захисту національних інтересів держави.

Воєнний стан – це особливий режим, котрий вводиться в Україні у разі загрози національній безпеці або збройного нападу на країну. Оперативні групи Національної поліції є важливим елементом державного механізму забезпечення національної безпеки під час дії воєнного стану.

Раптові зміни та ускладнення оперативної обстановки, спричинені агресією Російської Федерації, яка холоднокрівно вбиває мирне населення на території України та намагається окупувати значну частину неналежної їй території, порушують нормальний ритм життя населення, становлять реальну загрозу життю і здоров'ю великої кількості людей, дезорганізують роботу транспорту і зв'язку, промисловості та завдають значних матеріальних збитків. Усе це загострює соціальну напругу в суспільстві, сприяє зростанню злочинності та інших антигромадських явищ.

Оперативні підрозділи Національної поліції в умовах воєнного стану відіграють важливу роль у забезпеченні безпеки держави та здійсненні заходів з ліквідації наслідків збройної агресії. Відповідно до Закону України «Про особливості забезпечення діяльності правоохоронних органів під час воєнного стану» на оперативні підрозділи Національної поліції України в умовах воєнного стану покладено такі завдання:

Забезпечення охорони життя, здоров'я, прав і свобод громадян та охорони безпеки держави в межах наданих їм повноважень.

Контроль за дотриманням нормативних актів з охорони порядку та безпеки дорожнього руху.

Запобігання та протидія терористичним актам, злочинам проти миру та безпеки людства, незаконним збройним формуванням, зброї та вибухівці, злочинам проти державної безпеки, економічній злочинності, наркозлочинності та іншим злочинам, що порушують права і свободи громадян.

Забезпечення громадського порядку та безпеки на територіях, що загрожують національній безпеці та містобудівному порядку.

Проведення оперативно-розшукових заходів щодо встановлення та затримання осіб, які вчинили злочини, та забезпечення належного розслідування відповідно до вимог законодавства.

Забезпечення охорони об'єктів критичної інфраструктури та інших важливих об'єктів, а також сприяння організації евакуації людей у надзвичайних ситуаціях.

Забезпечення безпеки масових заходів та забезпечення громадського порядку під час проведення цих заходів.

Забезпечення безпеки діяльності органів влади

Під час воєнного стану повноваження поліції дещо розширили у зв'язку з реєстрацією у Верховній Раді законопроекту №7147 про оптимізацію діяльності поліції. Законопроект передбачає внесення змін до статті 23 Закону України «Про Національну поліцію» щодо нових положень та надання поліцейським повноважень, необхідних для виконання покладених на них завдань, у тому числі під час воєнного стану. Доповнення стосуються, зокрема, питань взаємодії органів та підрозділів державної поліції з органами

державної влади, органами місцевого самоврядування, державними юридичними особами, у тому числі щодо військовополонених, забезпечення супроводу та тримання полонених, розмінування та санкціонування поліцейських для проведення спеціальних вибухових робіт та представництва в Міжнародній організації кримінальної поліції – Інтерпол.

Поліцейським також дозволено виконувати службові в цивільній формі без наявності спеціального жетону поліцейського. Як правило, поліцейський, який виконує службові обов'язки в штатському, повинен завжди носити спеціальний жетон. Поліцейському заборонено знімати з однострою спеціальний жетон або приховувати його. Проте під час воєнного стану поліцейський, який виконує службові обов'язки в цивільному одязі, може діяти без наявності спеціального жетону, якщо його присутність унеможливає проведення оперативно-розшукових, негласних слідчих (розвідувальних) дій та виконання обов'язків в умовах конспірації чи вжиття заходів щодо забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному провадженні, а також конкретні заходи щодо забезпечення безпеки працівників судових та правоохоронних органів та їхніх родичів або під час проведення повноваження поліції в умовах воєнного стану. Також скасовано вимогу щодо носіння поліцейським ідентифікаційного номера або спеціального жетона під час несення служби при використанні засобів індивідуального захисту. [4]

Крім того, передбачені в законопроекті зміни мають врегулювати питання збору біометричних даних у фізичних осіб, у тому числі шляхом зняття відбитків пальців, а також розширити перелік підстав для зупинки транспортного засобу поліцейським та його перевірки, наприклад, перевірка водія та пасажирів.

Також проектом акта передбачається доповнити Дисциплінарний статут Національної поліції України новим розділом, який визначає особливості проведення в Національній поліції службового розслідування в період дії воєнного стану. [1]

1. Закон України «Про Національну поліцію» URL: https://biz.ligazakon.net/news/209987_u-polts-zyavlyatsya-nov-povnovazhennya-pd-chas-vonnogo-stanu-zakonoproekt-u-rad.

2. URL:<https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2017/jun/4948/vnulpurn201683712.pdf>.

3. URL: <http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2022/1-2/26.pdf>.

4. URL:<https://zib.com.ua/ua/151773.html>.